

#FEROVCI POBIJEDILI SVE PRESTIŽNE SVJETSKE FAKULTETE U NATJECANJU U ROBOTICI#

Tim zagrebačkoga Fakulteta elektrotehnike i računarstva koji je pobijedio na međunarodnom natjecanju u robotici u Abu Dhabiju, potvrđuje da u Hrvatskoj postoje ljudi i novac za tehnološku preobrazbu društva, ali tome na putu stoje mentalne prepreke, rekao je dekan Vedran Bilas.

Tim FER-a činili su stručnjaci dvaju laboratorija, a na prestižnom međunarodnom natjecanju pobijedili su s projektom suradnje bespilotnih letjelica i besposadnih brodova.

Letjelice su konstruirane za složene zadatke poput lociranje plovila uljeza, otkrivanja ilegalnog tereta te hvatanje i transport objekata u okruženju bez globalnog satelitskog navigacijskog sustava.

FER-ov tim koji vodi Barbara Arbanas Ferreira, usprkos početnoj jakoj konkurenciji od pedesetak timova s uglednih sveučilišta iz cijelog svijeta, uključujući Lockheed Martin i svjetski poznati MIT Massachusetts Institute of Technology, najprije se našao među prvih pet, te je na kraju proglašen pobjednikom.

U velikom finalu FER se borio uz bok s velikim svjetskim istraživačkim institucijama kao što su KAIST (Korea Advanced Institute of Science & Technology) i DTU (Technical University of Denmark) te su zasluženo proglašeni pobjedničkim timom i dodijeljena im je ova prestižna nagrada.

Najveći uspjeh to što smo priznati u svijetu

Za nas je najveći uspjeh to što smo sada priznati u svijetu. Ovo je veliko svjetsko natjecanje za koje znaju svi koji se bave robotikom, zasigurno, i osvajanje ove nagrade naše je najveće bogatstvo, kazala je voditeljica tima Barbara Arbanas Ferreira.

Smatra da je do rezultata dovelo puno faktora u funkcioniranju ekipe, a ne samo u znanju koje imaju članovi pojedinci.

Znanja imamo jako puno, imamo 20 godina iskustva u našim laboratorijima. Bez obzira na to što je ekipa mlada, stariji profesori su nas savjetovali, što je jako bitan faktor, ali također za vrijeme samog natjecanja vladao je timski duh i suradnja. Svi smo jako dobri prijatelji i izvan posla, znači komunikacija puno bolje teče i cijelo vrijeme smo održali lagani duh, znači šala, uživanje u onome što radimo, a ne samo pritisak i stres, kazala je Barbara Arbanas Ferreira.

Dekan Bilas slaže se da je pobjeda rezultat dugogodišnjega rada dvaju istraživačkih laboratorija koji su uključeni u europske mreže izvrsnosti, koji intenzivno participiraju na europskim kompetitivnim projektima i koji su svoje doktorande i postdoktorande izložili međunarodnoj konkurenciji. To za posljedicu ima da se oni bave najaktualnijim temama iz toga područja i zato jesu tako konkurentni i mogu se nositi s drugim jakim institucijama, kazao je.

Bilas također smatra bitnim što su članovi tima hrvatski talenti koji su ostali u Hrvatskoj radeći na tim projektima, a mogli su raditi bilo gdje. No, njima je dovoljno dobro ovdje, imaju atraktivnih

tema, a imaju i dobre uvjete na tim projektima da su zainteresirani ostati u Hrvatskoj.

Barbara Arbanas Ferreira naglasila je važnost pomoći od starijih kolega. Tu je profesor Zoran Vukić, koji je osnovao Laboratorij za podvodne sustave i tehnologije, on još uvijek prati naš rad, a nama ta vrlo bliska suradnja puno znači. Također, tu je profesor Zdenko Kovačić iz Laboratorija za robotiku i inteligentne sustave upravljanja, on je nedavno otišao u mirovinu, ali još je aktivan, uvijek je tu za savjet, kazala je.

Aktualni mentori u tim laboratorijima su Stjepan Bogdan i Nikola Mišković.

Okružje da se u Hrvatskoj može bavili visokim tehnologijama

Viša asistentica na Zavodu za automatiku i računalno inženjerstvo Barbara Arbanas Ferreira kaže da im je, mimo svih drugih priča, bitno da im se otvaraju brojna vrata za suradnju s velikim svjetskim institutima i sveučilištima, s kojima će sada moći stvarati projekte.

I Bilas naglašava da taj dobar glas donosi Fakultetu dodatni međunarodni prestiž i uvjerljivost za buduću suradnju, ali da se Fakultet ne zaustavlja na tome, već da su spomenuti laboratoriji već pokrenuli nekoliko inicijativa osnivanja novih poduzeća koja komercijaliziraju rezultate ovih istraživanja.

To je bitno i za Fakultet i za Hrvatsku, jer će ta poduzeća sakupljati suradnike koji izlaze s Fakulteta, oko njih će rasti nova poduzeća, što stvara okružje da se u Hrvatskoj može bavili visokim tehnologijama, kazao je.

Sad na temelju ovog projekta možemo pisati znanstvene članke, možemo pisati patente, treba vidjeti kako tehnologiju koju imamo možemo iskoristiti na najbolji mogući način, dodaje Barbara Arbanas Ferreira.

Naša je misija dovesti visoke tehnologije u Hrvatsku i učiniti Hrvatsku tehnološkom državom više nego što je ona to sada, da bismo svi bolje živjeli od toga, dodaje Bilas.

"Mentalni sklop je najveća prepreka razvoju"

Na pitanje Hine je li se susrela s moralnim dvojama zbog uporabe visoke tehnologije najprije za vojnu industriju, Barbara Arbanas Ferreira odgovorila je da u konkretnom primjeru nema moralnih dilema, jer tvrtka koja je organizirala natjecanje primjenjuje rješenje na sprečavanje ilegalnih radnji kao što su ilegalni ribolovi i sličnih aktivnosti na moru.

A u kojoj mjeri je realno očekivati da u Hrvatskoj razvoj tehnologije prati znanstvenu izvrsnost kakva je pokazana na natjecanju u Abu Dhabiju? Bilas kaže da to "više nije pitanje", nego da se to događa.

Mi imamo primjere tehnoloških poduzeća koja su nastala u Hrvatskoj, poput ovih jednoroga (odabranih startupova koji postaju vrijedniji od milijarde dolara), i mi osnivamo ta poduzeća, ali je podjednako važna uloga medija, da pokažemo da je mentalni sklop u ovom trenutku najveća prepreka za taj razvoj, kazao je.

Dakle, postoje ljudi, postoje europske mreže s kojima se može doći do infrastrukture, postoji novac koji se za to može koristiti, samo je pitanje tih mentalnih prepreka, ocjenjuje Bilas.

Prošli smo tjedan razgovarali i o dizajnu i projektiranju čipova u Hrvatskoj. Mi nemamo tvornicu čipova, nema je ni Švedska, Njemačka ima jednu tvornicu čipova. Ali, to nije nikako prepreka. Moramo izaći iz tih mentalnih obrazaca. To što je Hrvatska turistička zemlja, kao što je Zagreb prepoznat po Adventu, trebamo se izboriti da budemo i tehnološka zemlja i da je ovaj Fakultet, ovo Sveučilište dovoljno jako da ovaj grad i ovu državu učini i tehnološkom zemljom, ističe on.

Na opasku da je njegov Fakultet više puta kritizirao upravu zagrebačkog Sveučilišta da je uteg na nogama razvoja, Bilas odgovara da "ima još puno prostora da Sveučilište u Zagrebu u cjelini bude poduzetničko sveučilište, da pokreće društvene i znanstvene i tehnološke inicijative".

Također, Bilas smatra da ima puno prostora da napreduje i hrvatski sustav visokog obrazovanja i znanosti.

Mi imamo vizije koje su malo ambicioznije i dalekosežnije od onoga što nam se nudi kao okvir, ali smo uvjereni da se to može napraviti. Ovo je primjer da se to može napraviti, smatra dekan FER-a.

Istraživačima europske plaće

Postoje okviri koji nas limitiraju u mogućnostima razvoja i mi ukazujemo tijelima vlasti na njih. To je prije svega vezano uz projektni rad, način zapošljavanja, razine plaća i tu očekujemo više razumijevanja i angažmana, kaže Bilas.

Konkretno, na međunarodnim projektima koji se financiraju sredstvima Europske unije mogu se ostvarivati znatno veće plaće od onih koje propisuju uredbe o plaćama u Hrvatskoj. Ove mladosti i ovog sjajnog rezultata ne bi bilo da su financirani isključivo prema uvjetima koje propisuje sustav plaća u hrvatskom javnom sektoru, jer je on suštinski nekonkurentan.

Želimo omogućiti našim doktorandima i postdoktorandima najbolje moguće uvjete. Želimo da ovamo dođu raditi najbolji europski kadrovi. Oni neće doći pod uvjetima hrvatske uredbe o plaćama. To je iluzija, ali mi njima možemo ponuditi više kroz projektno financiranje, kaže dekan FER-a.

Premda se mi kao javna ustanova držimo uvjeta koje propisuje rad javne ustanove, ima puno prostora za napredak i zagovaramo iskorake, na tome aktivno radimo.

Isto tako osjećamo da treba više koordinacije i da Hrvatskoj ne bi bilo loše da ima ministarstvo tehnologije, to može biti ministarstvo znanosti i tehnologije ili u nekoj drugoj kombinaciji, i isto tako da ima jednu jaku tehnološku agenciju koja će davati strateške tehnološke inicijative Hrvatske, ističe Bilas.

Krenuti od sveučilišta

Naše je uvjerenje, kao najjače sveučilišne institucije u tehničkim znanostima u Hrvatskoj, da je

Bilas (FER): Hrvatsku u tehnološkoj preobrazbi kočé mentalne prepreke

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 09 Veljača 2024 07:51

Objavljeno: Petak, 09 Veljača 2024 07:51

došlo vrijeme značajnijih tehnoloških iskoraka. Ovoliko novca koliko Hrvatska trenutno ima na raspolaganju iz nacionalnog programa otpornosti i oporavka, iz programa kohezije i konkurentnosti, iz drugih izvora, neće se ponoviti, upozorava dekan.

Smatra da mladim ljudima treba dati dvije stvari. „Prvo, vrlo izazovne teme i izložiti ih najboljim svjetskim institucijama, što pokazuje ovaj primjer. I drugo, uvjete koji su dovoljno dobri da oni mogu normalno živjeti, tu mislim i na financijskom planu“.

Bilas ističe da to podrazumijeva inovacijsku preobrazbu društva koja nije samo pitanje tehnologije, nego preobrazbu u kojoj ulogu imaju također društvene i humanističke znanosti, od organizacije, strukture, upravljanja timovima, do marketinga i tako dalje.

Veliki su potencijali za inovacije u svim tim domenama, ali trebaju postojati jasni poticaji. Pri tome ne mislim samo na financijske poticaje onima koji inoviraju, nego mislim da cijela okolina treba biti okrenuta inovacijama, kaže dekan Vedran Bilas i zaključuje: „Trebá početi od promjena u organizaciji visokoškolskih ustanova. Od sveučilišta“. (Piše: Ivo Lučić, Hina)

